

**Activitatea instituțiilor de învățământ primar și secundar general,
anul de studii 2018-2019***

Rețeaua instituțiilor de învățământ primar și secundar general este constituită din 1246 de instituții de învățământ primar și secundar general, din ele 1244 de instituții cu frecvență și 2 instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă. Comparativ cu anul de studii 2017-2018 numărul instituțiilor s-a majorat cu 3 unități. Actualmente, în republică funcționează 103 de școli primare, 780 gimnazii, 350 licee și 13 instituții de învățământ special. Sectorul public este reprezentat de 1224 de instituții, iar numărul instituțiilor private este de 22 unități.

La începutul anului de studii 2018-2019, în învățământul primar și secundar general au fost cuprinși în total 334,2 mii de elevi, sau cu 1,5 mii mai puțin comparativ cu anul precedent, inclusiv 333,1 mii în învățământul cu frecvență. (Tabelul nr.1). Majoritatea elevilor din învățământul primar și secundar general (98,2 %) studiază în instituții publice. Numărul elevilor în școlile private a ajuns la circa 6,0 mii elevi, continuând să crească (cu 12,9% față de anul de studii precedent). Numărul total de elevi înregistrați în instituțiile de învățământ primar și secundar general reprezintă 73,6 % din populația din grupa de vârstă 7-18 ani.

Tabelul 1. Școli, gimnazii, licee pe tipuri

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Total						
Numărul de instituții – total	1374	1347	1323	1291	1243	1246
<i>Învățământ cu frecvență</i>	<i>1372</i>	<i>1345</i>	<i>1321</i>	<i>1289</i>	<i>1241</i>	<i>1244</i>
Școli primare	112	105	118	122	102	103
Gimnazii	771	794	794	788	775	780
Licee	466	424	392	364	350	348
Instituții de învățământ special	23	22	17	15	14	13
Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă	2	2	2	2	2	2
Numărul de elevi – total, mii	353.207	340.977	334.509	333.729	335.621	334.159
<i>Învățământ cu frecvență</i>	<i>352.053</i>	<i>339.936</i>	<i>333.430</i>	<i>332.691</i>	<i>334.443</i>	<i>333.118</i>
Școli primare	10.773	10.747	11.031	11.555	10.881	10.859
Gimnazii	120.024	124.954	127.582	130.777	132.056	129.189
Licee	219.341	202.563	193.660	189.373	190.705	192.316
Instituții de învățământ special	1.807	1538	1033	860	749	709
Clase pe lângă colegii	108	134	124	126	52	45
Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă	1.154	<i>1041</i>	<i>1079</i>	<i>1038</i>	<i>1178</i>	<i>1041</i>
Numărul de elevi la 10000 locuitori	993	959	941	939	945	942
Instituții publice						
Numărul de instituții – total	1356	1332	1307	1275	1226	1224
<i>Învățământ cu frecvență</i>	<i>1354</i>	<i>1330</i>	<i>1305</i>	<i>1273</i>	<i>1224</i>	<i>1222</i>

Școli primare	112	105	118	122	102	101
Gimnazii	771	794	794	788	775	779
Licee	448	409	376	348	333	329
Instituții de învățământ special	23	22	17	15	14	13
Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă	2	2	2	2	2	2
Numărul de elevi – total, mii	348.861	336.705	329.953	328.902	330.328	328.183
<i>Învățământ cu frecvență</i>	347.844	335.714	328.917	327.902	329.193	327.175
Școli primare	10.773	10.747	11.031	11.555	10.881	10.812
Gimnazii	120.024	124.954	127.582	130.777	132.056	129.143
Licee	215.132	198.341	189.147	184.584	185.455	186.466
Instituții de învățământ special	1.807	1538	1033	860	749	709
Clase pe lângă colegii	108	134	124	126	52	45
Instituții de învățământ liceal cu frecvență redusă	1.017	991	1.036	1.000	1.135	1.008

Instituții private

Numărul de instituții – total	18	15	16	16	17	22
<i>Învățământ cu frecvență</i>	18	15	16	16	17	22
<i>Școli primare</i>						2
<i>gimnazii</i>						1
Licee	18	15	16	16	17	19
Numărul de elevi – total, mii	4.346	4.272	4.556	4.827	5.293	5.976
<i>Învățământ cu frecvență</i>	4.209	4.222	4.513	4.789	5.250	5.943
<i>Școli primare</i>						47
<i>Gimnazii</i>						46
Licee	4.209	4.222	4.513	4.789	5.250	5.850
Învățământ liceal cu frecvență redusă (pers.)	137	50	43	38	43	33

În medie la 10 mii locuitori revin 942 de elevi din învățământul primar și secundar general, față de 945 în anul de studii 2017-2018.

Ponderea copiilor înscriși în clasa I care au fost încadrați în programe de educație preșcolară a constituit 97,4 %, diminuându-se cu 0,2 p.p. față de anul precedent și majorându-se cu 0,3 p.p. față de anul 2015-2016.

Distribuția elevilor din învățământul primar și secundar general cu frecvență pe niveluri de învățământ nu s-a modificat în comparație cu anul precedent și este următoarea: 41,8 % reprezintă elevii din învățământul primar, 47,7% – din învățământul gimnazial și 10,5 % din cel liceal. (Fig. 1 și 2).

Figura 1. Structura elevilor în învățământul primar și secundar general pe niveluri, anii 2013-2014 și 2017-2018

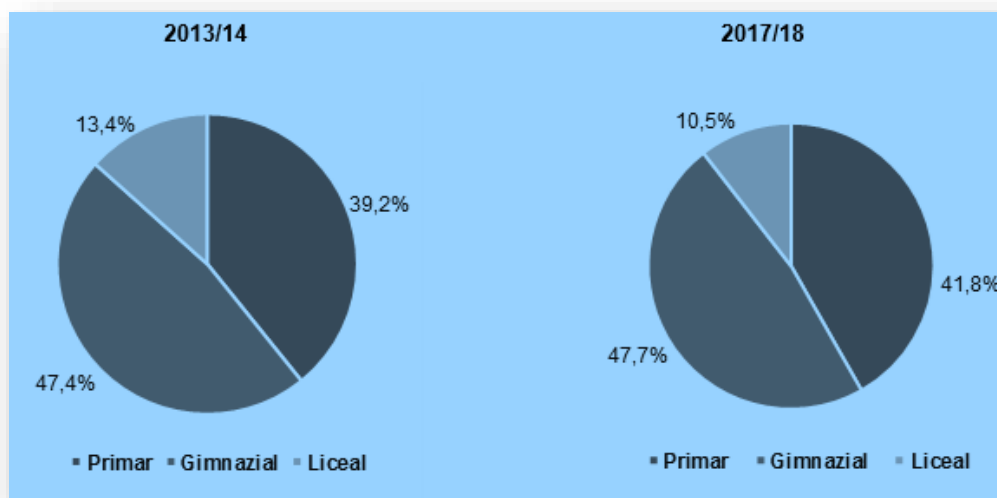
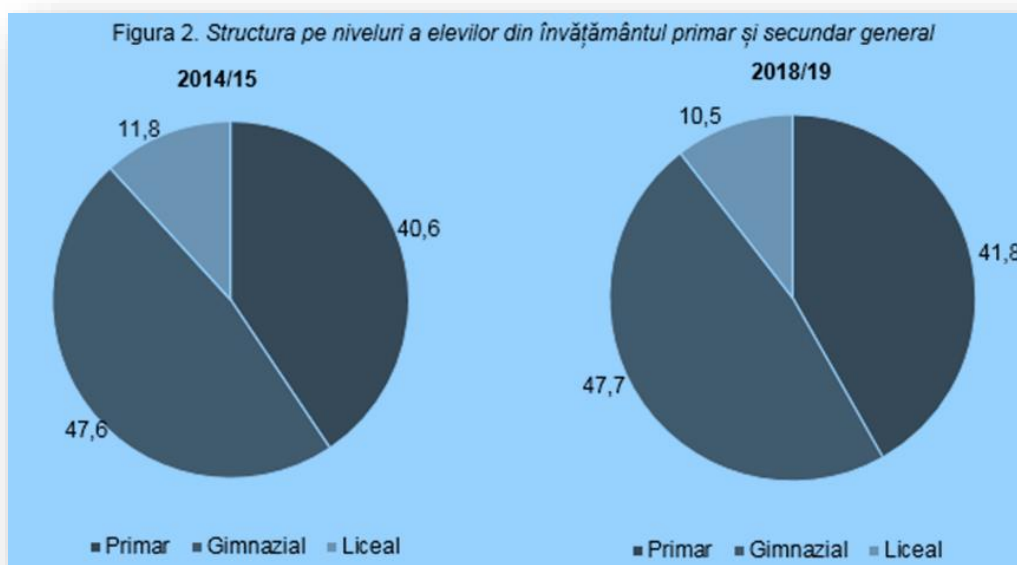
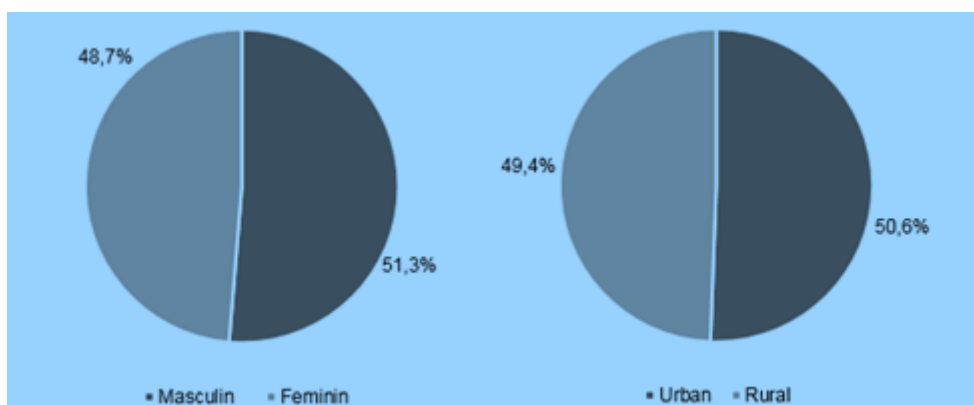

Figura 2. Structura elevilor în învățământul primar și secundar general pe niveluri, anii 2014-2015 și 2018-2019

În instituțiile de învățământ primar și secundar general își fac studiile 51,3 % băieți. În mediul urban studiază 50,6 % din numărul total de elevi. (Figura nr.3).

Figura nr.3. Elevi în învățământul primar și secundar general pe sexe și medii de reședință în anul de studii 2018-2019

Repartizarea elevilor din învățământul primar și secundar general pe clase și medii este specificată în Tabelul nr. 2.

Tabelul 2. Evoluția numărului de elevi în instituții de învățământ primar și secundar general pe clase și medii de reședință

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
	mii persoane				
Total	340.977	334.509	333.729	335.621	334.159
Clasele 1-4	138.536	137.845	139.335	140.141	139.612
Clasele 5-9	162.305	160.603	159.730	160.232	159.427
Clasele 10-12	40.136	36.061	34.664	35.248	35.120
Urban	155.283	157.001	160.550	165.689	169.042
Clasele 1-4	60.675	62.287	64.405	66.658	67.988
Clasele 5-9	64.512	66.479	68.354	70.873	72.848
Clasele 10-12	30.096	28.235	27.791	28.158	28.206
Rural	185.694	177.508	173.179	169.932	165.117
Clasele 1-4	77.861	75.558	74.930	73.483	71.624
Clasele 5-9	97.793	94.124	91.376	89.359	86.579
Clasele 10-12	10.040	7.826	6.873	7.090	6.914

Repartizarea elevilor din învățământul primar și secundar general pe grupe de vârste și medii este specificată în Tabelul nr. 2.

Tabelul 3. Repartizarea elevilor din învățământul cu frecvență pe grupe de vârste și medii, pe anii 2016-2017,2017-2018,2018-2019

	2016-2017			2017-2018			2018-2019		
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
Total	333.729	160.550	173.179	335.621	165.689	169.932	334.159	169.042	165.117
inclusiv: pînă la 7ani	4.885	2.715	2.170	4.750	2.640	2.110	4.639	2.678	1.961
7-10 ani	136.989	63.244	73.745	138.854	66.015	72.839	138.203	67.237	70.966
11-15 ani	155.697	67.113	88.584	155.660	69.343	86.317	155.588	71.556	84.032
16 ani și peste	36.158	27.478	8.680	36.357	27.691	8.666	35.729	27.571	8.158

În anul de studii 2018-2019 își desfășoară activitatea 13 instituții de învățământ special cu numărul de 709 de elevi. Numărul elevilor s-a redus 40 de elevi sau cu 5,3 la sută în comparație cu anul 2017-2018. Majoritatea copiilor din cadrul acestor instituții sunt elevi cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală – 61,8%. În același timp, în școlile obișnuite au fost integrați 7990 copii cu cerințe educaționale speciale și 1570 - cu dizabilități. În 829 instituții din țară funcționează Centre de Resurse pentru Educația Incluzivă (Tabelul nr.4).

Tabelul 4. Elevi cu cerințe educaționale speciale și cu dizabilități, în anii de studii (2013-2014 - 2017-2018-2019)

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Total	6 302	9 198	11 426	10 990	10589	10269
Instituții de învățământ primar și secundar general	4 495	7 660	10 393	10 130	9840	9560
instituții de învățământ special	1 807	1 538	1 033	860	749	709

Absolvenți. În anul 2018, învățământul gimnazial au absolvit 30,6 mii elevi sau cu 2,3% mai mult față de anul 2017. Din total absolvenți ai gimnaziilor, 57,7% sunt din mediul rural.

În același timp, numărul de absolvenți ai liceelor a crescut cu 6,5%, înregistrând cifra de 11,2 mii persoane. Repartizarea pe regiuni de dezvoltare relevă, că cel mai mare număr de

absolvenți ai gimnaziilor s-a înregistrat în regiunea Centru – 9,8 mii persoane, iar cel mai mare număr de absolvenți ai liceelor – în mun. Chișinău (4,4 mii) (Tabelul nr. 5).

Tabelul 5. Absolvenții gimnaziilor și liceelor
persoane

mii

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Au absolvit gimnaziul	35,3	33,7	32,1	30,8	29,9	30,6
din care:						
cu frecvență	35,2	33,7	32,0	30,8	29,8	30,5
cu frecvență redusă	0,1	0,03	0,1	0,02	0,1	0,1
Au absolvit liceul	19,3	16,5	14,2	12,1	10,5	11,2
din care:						
cu frecvență	18,8	16,1	13,7	11,6	9,9	10,5
cu frecvență redusă	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8

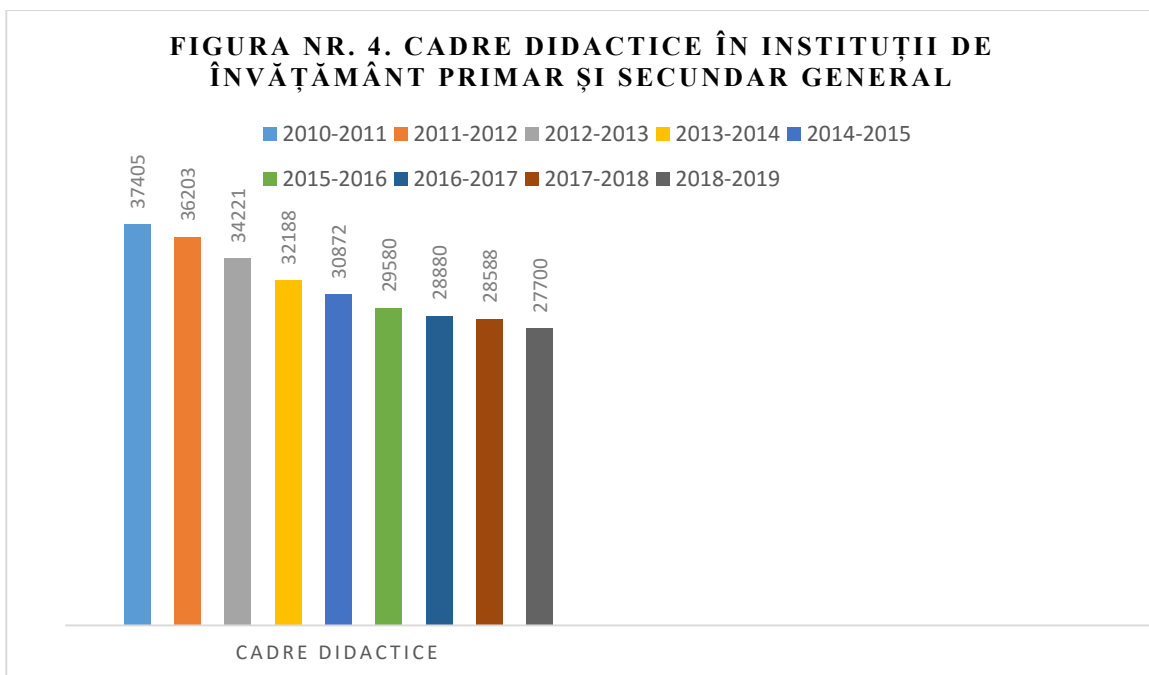
Ponderea absolvenților care au obținut diploma de bacalaureat a constituit 89,2% din numărul total de absolvenți, iar ponderea absolvenților liceeni din mediul urban a constituit 80,7.

Tabelul 6. Elevi în învățământul liceal cu frecvență redusă, pe clase

	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019
Total, persoane	1.154	1.041	1.079	1.038	1178	1041
clasele 5-9	–	25	20	–	–	–
clasele 10-12	1.154	1.016	1.059	1.038	1178	1041
În procente - total	100	100	100	100	100	100
clasele 5-9	–	2,4	1,9	–	–	–
clasele 10-12	100	97,6	98,1	100	100	100

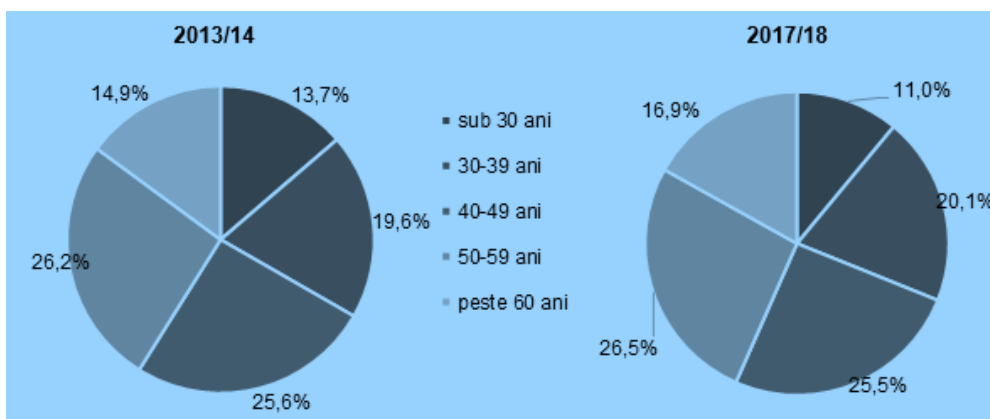
La începutul anului de studii 2018-2019, în învățământul cu frecvență redusă erau cuprinși 1041 persoane sau 0,3% din numărul total al elevilor din învățământul primar și secundar general.(tabelul nr.6). Numărul absolvenților învățământului gimnazial a constituit 57 persoane, iar absolvenții liceelor – 772 persoane, inclusiv diploma de bacalaureat au primit 397 persoane.

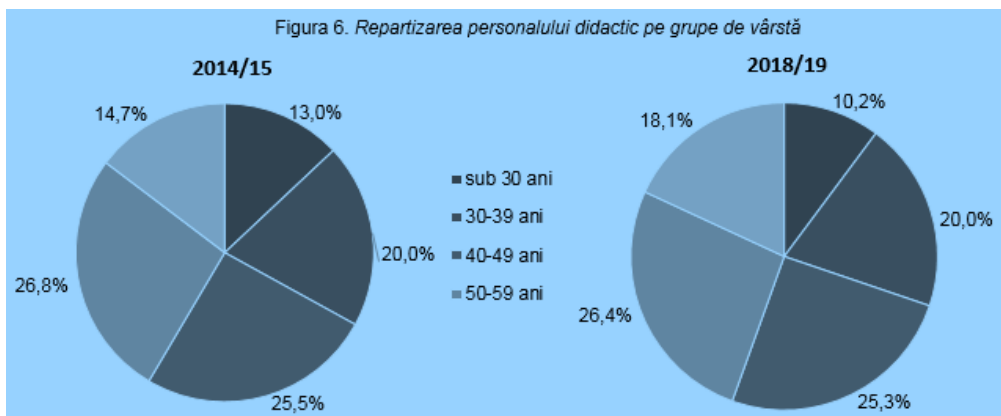
Cadre didactice. În anul de studii 2018-2019, în instituțiile de învățământ primar și secundar general cu frecvență și-au desfășurat activitatea didactică 27,7 mii de persoane, cu 3,1 la sută mai puțin comparativ cu anul de studii precedent. Personalul de conducere constituie 3,5 mii persoane sau 12,6 % din total cadre didactice (Figura nr. 4).

Cadrele didactice care au vechimea în munca pedagogică de 20 ani și peste au constituit 57,9% din numărul total. În același timp, 98,3% sunt cadre cu studii în domeniul pedagogiei. Ponderea femeilor în total cadre didactice a constituit 86,7%, în timp ce femeile la funcții de conducere au constituit 91,0% din total cadre de conducere.

Figura nr.5. Repartizarea personalului didactic pe grupe de vârstă, în anii de studii, 2013-2014 și 2017-2018

Repartizarea personalului pe grupe de vârstă relevă, că din numărul total de cadre didactice, ponderea persoanelor cu vârste sub 30 ani a constituit 10,2%, înregistrând o diminuare cu 2,8 p. p. comparativ cu anul de studii 2014/15. În același timp, ponderea cadrelor didactice cu vârsta 60 ani și peste, în care sunt cuprinse toate cadrele didactice aflate în pragul pensionării, s-a majorat cu 3,3 p. p., constituind 18,1%. Ieșirea acestor persoane din sistem riscă să genereze un deficit de cadre didactice deloc neglijabil.(Figura nr.5 și Figura nr.6).

*Sursa BNS

Ex.: A. Bezu, consultant superior, DAMEP